

50

1972-2022

AKADEMIJA
LIKOVNIH UMJETNOSTI
UNIVERZITET U SARAJEVU

TVOJ IZBOR NEKA BUDE ALU 2022 / 2023

AKADEMIJA LIKOVNIH UMJETNOSTI
UNIVERZITET U SARAJEVU

01

O AKADEMIJI

STUDIRATI NA ALU

02

NASTAVNIČKI ODSJEK

ODSJEK SLIKARSTVO

ODSJEK KIPARSTVO

ODSJEK GRAFIKA

**ODSJEK
GRAFIČKI DIZAJN**

**ODSJEK
PRODUKT DIZAJN**

**INTERDISCIPLINARNI STUDIJ
KONZERVACIJA I RESTAURACIJA**

**MASTER STUDIJ -
OBLAST FOTOGRAFIJA**

**KATEDRA ZA TEORIJU
I HISTORIJU UMJETNOSTI**

**KATEDRA ZA FOTOGRAFIJU
I MULTIMEDIJU**

**SLIJEDI UPUTE
I UPIŠI SE**

03

**BUDI STRANAC
JEDAN SEMESTAR**

**UMJETNIČKO -
ISTRAŽIVAČKI
RAD ALU**

BIBLIOTEKA

04

**POKAŽI IZVRSNOST
I BUDI NAGRAĐEN**

**ASOCIJACIJA
STUDENATA ALU**

ŽARGON ALU

O AKADEMIJI

Akademija likovnih umjetnosti u Sarajevu (ALU) osnovana je 1972. godine kao članica Univerziteta u Sarajevu. Osnivači ALU, ujedno i prvi profesori - Muhamed Karamehmedović, historičar umjetnosti i prvi dekan Akademije, Nada Pivac, akademska slikarica, Mersad Berber, akademski slikar, Boro Aleksić, akademski slikar, Alija Kučukalić, akademski kipar, Zdenko Grgić, akademski kipar, zajedno sa drugim uvažanim umjetnicima, profesorima i kulturnim djelatnicima uvidjeli su potrebu i važnost osnivanja umjetničko-obrazovne institucije u kontekstu afirmacije, vizibilnosti i daljeg razvoja kulturno-umjetničke scene, javnog i kulturnog života u Bosni i Hercegovini.

Od 1981. godine, Akademija likovnih umjetnosti svoju djelatnost obavlja u renoviranoj i adaptiranoj zgradi bivše evangelističke crkve, izgrađenoj za vrijeme Austro-Ugarske Monarhije 1899. godine u romaničko-bizantijskom stilu po nacrtima arhitekta Karla Paržika. Danas je zgrada Akademije jednim od najprepoznatljivijih mjesta u gradu, posebice nakon izgradnje mosta *Festina lente* 2012. godine a prema idejnom projektu tadašnjih studenata s Odsjeka produkt dizajn - Amile Hrustić, Adnana Alagića i Bojana Kanlića.

Za vrijeme opsade grada (1992-1995.) Akademija nije prekidala s radom postavši inicijatorom i mjestom brojnih kulturnih i umjetničkih događaja u gradu, a nakon rata istrajno se radilo na obnovi materijalnog stradanja, osnaživanju nastavnickog i saradnickog kadra, povecanju studentske baze i modernizaciji nastavno-umjetnickog procesa.

U jeku pandemije Covida-19 (2020/2022), Akademija je još jednom pokazala svoju spremnost i znanje, prešli smo na online režim nastave, a svojim djelovanjem potvrdili da umjetnost i kreativnost ne poznaju barijere i granice.

→ [Više informacija](#)

U svojim pola stoljeća djelovanja Akademija likovnih umjetnosti obrazovala je vrsne umjetnike i stručnjake visokih kreativnih dometa koji uspješno reprezentiraju Akademiju na internacionalnoj umjetničkoj i dizajnerskoj sceni. Sa zadovoljstvom možemo reći da je to kadar koji daje svoj puni doprinos u kvalitativnom preobražaju kulturnog ambijenta u širokoj skali likovnih i vizualnih umjetnosti.

Akademiju likovnih umjetnosti u Sarajevu čini šest odsjeka i katedra:

- Nastavnički odsjek
- Odsjek slikarstvo
- Odsjek kiparstvo
- Odsjek grafika
- Odsjek grafički dizajn
- Odsjek produkt dizajn
- Katedra za teoriju i historiju umjetnosti
- Katedra za fotografiju i multimediju

Akademija likovnih umjetnosti i Prirodno-matematički fakultet realiziraju zajednički Interdisciplinarni studij Konzervacija i restauracija

STUDIRATI NA ALU

Na Akademiji likovnih umjetnosti nastava se realizira po bolonjskom studijskom programu 4+1: prvi ciklus – dodiplomski studij koji traje četiri godine (osam semestara) i drugi ciklus – magistarski studij koji traje jednu godinu (dva semestra), kao redovan i redovan-samofinansirajući studij.

Prvi ciklus – dodiplomski studij realizira se na svih šest odsjeka. Minimalan broj ECTS bodova potrebnih za završetak prvog ciklusa – dodiplomskog studija je 240 ECTS. Interdisciplinarni studij Konzervacija i restauracija strukturiran je po bolonjskom principu 3 + 2: prvi ciklus – dodiplomski studij koji traje tri godine (šest semestara) i drugi ciklus – magistarski studij koji traje dvije godine (četiri semestra), kao redovan-samofinansirajući studij.

Nakon završenog prvog ciklusa – dodiplomskog studija studenti stižu zvanja:

- 1. Nastavnički odsjek** - sadržajno integrirani studij -
Bakalaureat/Bachelor likovne umjetnosti - edukacija likovnih umjetnosti
- 2. Odsjek slikarstvo** - Bakalaureat/Bachelor likovne umjetnosti - slikarstvo
- 3. Odsjek kiparstvo** - Bakalaureat/Bachelor likovne umjetnosti - kiparstvo
- 4. Odsjek grafika** - Bakalaureat/Bachelor likovne umjetnosti - grafika
- 5. Odsjek grafički dizajn** - Bakalaureat/Bachelor likovne umjetnosti - grafički dizajn
- 6. Odsjek produkt dizajn** - Bakalaureat/Bachelor likovne umjetnosti - produkt dizajn
- 7. Interdisciplinarni studij** - Bakalaureat/Bachelor konzervacije i restauracije

Drugi ciklus – magistarski studij na ALU realizira se na šest odsjeka i na oblasti Fotografija. Minimalan broj ECTS bodova potrebnih za završetak drugog ciklusa – magistarskog studija je 60 ECTS, od čega je 30 ECTS bodova predviđeno za izradu završnog rada.

Nakon završenog drugog ciklusa – magistarskog studija studenti stižu zvanja:

- 1. Nastavnički odsjek** - Magistar likovnih umjetnosti - edukacije likovnih umjetnosti
- 2. Odsjek slikarstvo** - Magistar likovnih umjetnosti - slikarstvo
- 3. Odsjek kiparstvo** - Magistar likovnih umjetnosti - kiparstvo
- 4. Odsjek grafika** - Magistar likovnih umjetnosti - grafika
- 5. Odsjek grafički dizajn** - Magistar likovnih umjetnosti - grafički dizajn
- 6. Fotografija** - Magistar likovnih umjetnosti - fotografija
- 7. Odsjek produkt dizajn** - Magistar likovnih umjetnosti - produkt dizajn
- 8. Interdisciplinarni studij** - Magistar konzervacije i restauracije

Trenutačno je u izradi nastavni plan i program za treći ciklus – doktorskog studija na Akademiji likovnih umjetnosti.

ODABERI STUDIJI

NASTAVNIČKI ODSJEK

Kao matični odsjek Akademije likovnih umjetnosti u Sarajevu, Nastavnički odsjek, osnovan je 1972. godine. Interdisciplinarni karakter studijskog programa studentima omogućava povezivanje teorijskog aspekta studija s kreativnim procesima vlastite likovno-ekspresivne i kulturne prakse. Studenti stiču neophodne profesionalne kompetencije usavršavajući i povezujući temeljna znanja i vještine potrebne za samostalno izvođenje nastavnog procesa u osnovnim i srednjim školama. Istovremeno, program ne zanemaruje razvoj kreativnih sposobnosti i individualnih sklonosti studenata koji se usmjeravaju ka iznalaženju vlastitog umjetničkog izraza. Interdisciplinarnost studijskog programa Nastavničkog odsjeka, koji od akademske 2019/20. godine djeluje kao sadržajno integrirani studij, vidljiva je kroz susret različitih oblasti i disciplina, kao što su: slikarstvo, kiparstvo, grafika, likovna forma, teorija umjetnosti, historija umjetnosti, estetika, pedagogija, psihologija, didaktika, inkluzivno obrazovanje, i dr., gdje sadržaji navedenih kolegija omogućavaju i podstiču dalji razvoj umjetničke i likovno-pedagoške misli. Kroz sadržajno integrirani studij, studenti stiču integrirano znanje iz odabrane umjetničke discipline i metodike nastave likovne umjetnosti i likovne kulture kao osnove za stručnost, inovativnost i originalnost u razvijanju i primjeni ideja i koncepata u umjetničkoj praksi i u istraživačkom kontekstu.

→ [Više informacija](#)

ODSJEK SLIKARSTVO

Kroz realizaciju nastavnih programa na Odsjeku slikarstvo cilj je proširiti spoznajne, kreativne i tehnološke mogućnosti svakog studenta sa naglaskom na njegov individualni senzibilitet i kreativne intencije. Upotrebom savremenih materijala i istraživanjem novih koncepcija u organizaciji likovnih elemenata, te preispitivanjem njihovog odnosa sa tradicijom klasičnog slikarstva, cilj je formirati lični likovni izraz i omogućiti kompleksnije razumijevanje fenomena slike u širem smislu. Obavezni nastavni plan i program obuhvata predmetna područja kao što su crtanje, slikanje, večernji akt, kreativni crtež akta, slikarska tehnologija, likovna forma, plastična anatomija, historija umjetnosti, teorija prostora, estetika, likovna estetika i tehnologija zidnog slikarstva (fresko, mozaik, zgrafitna dekoracija). Struktura studijskog programa Odsjeka slikarstvo omogućava studentima, u duhu bolonjskog procesa, samostalni odabir različitih izbornih predmeta poput onih iz oblasti historije i teorije umjetnosti, kao i sticanje znanja i razvijanje vještina iz područja multimedija. Tijekom studija studenti stiču temeljne kompetencije za samostalni umjetnički rad, te za rad u institucijama kulture i strukovnim udruženjima.

→ [Više informacija](#)

ODSJEK KIPARSTVO

Studijski program Odsjeka kiparstvo problematizira kiparski zanat, što bi u jednoj slobodnoj analogiji sa jezikom predstavljalo kiparsku leksiku i kiparsku gramatiku. Program uključuje i razvijanje sposobnosti studenata za eksperiment kao najadekvatniji metod verifikacije postupakā istraživanja. Pored konceptualnih polazišta, studijski program Odsjeka kiparstvo poučava procesima materijalizacije likovne ideje kroz savladavanje različitih umjetničkih medija, s ciljem formiranja ličnog likovnog izraza i kompleksnijeg razumijevanja fenomena skulpture. Obavezni nastavni plan i program Odsjeka obuhvaća predmetna područja poput: modelovanje, kiparsku tehnologiju, kiparstvo, kreativnu obradu materijala, kreativni crtež akta, večernji akt, plastičnu anatomiju, likovnu formu, teoriju prostora, historiju umjetnosti, estetiku i likovnu estetiku. Struktura Odsjeka kiparstvo zadovoljava zahtjeve bolonjskog procesa u smislu individualnog odabira izbornih predmeta, pa studenti imaju mogućnost zadovoljiti interesovanja iz različitih umjetničkih oblasti. Studijem na Odsjeku kiparstvo studenti su osposobljeni za samostalni umjetnički rad, kao i za rad u kulturnim i umjetničkim institucijama.

→ [Više informacija](#)

ODSJEK GRAFIKA

Na Odsjeku grafika izučavaju se sve tradicionalne tehnike umjetničke grafike, a studenti u svom radu primjenjuju i mogućnosti digitalnog tiska i drugih suvremenih medija. Studij kroz sveobuhvatan nastavni proces studentima pruža mogućnost sticanja kvalitetne naobrazbe unutar polja umjetnosti multioriginala. Obavezni nastavni program na Odsjeku grafika podrazumijeva: crtanje, osnove grafičkog izraza, visoki tisak, duboki tisak, grafičku tehnologiju, litografske tehnike i duboki tisak, miješane grafičke tehnike, večernji akt, kreativni crtež akta, slikanje, likovnu formu, plastičnu anatomiju, likovnu tehnologiju, osnove fotografije, historiju umjetnosti, estetiku i likovnu estetiku. Struktura Odsjeka grafika zadovoljava zahtjeve bolonjskog procesa u smislu individualnog odabira izbornih predmeta, pa studenti imaju mogućnost zadovoljiti interesovanja iz različitih umjetničkih i teorijskih oblasti. Studenti se osposobljavaju za profesionalnu izlagačku aktivnost, te primjenu znanja u širokom spektru kreativnih, primijenjenih i komercijalnih, mogućnosti vezanih za likovnu umjetnost, od umjetnosti multioriginala do digitalnog vizualnog oblikovanja. Također, a u ovisnosti od odabira izbornih predmeta, stižu se kompetencije za učešće u nastavi i pedagoškom odgoju.

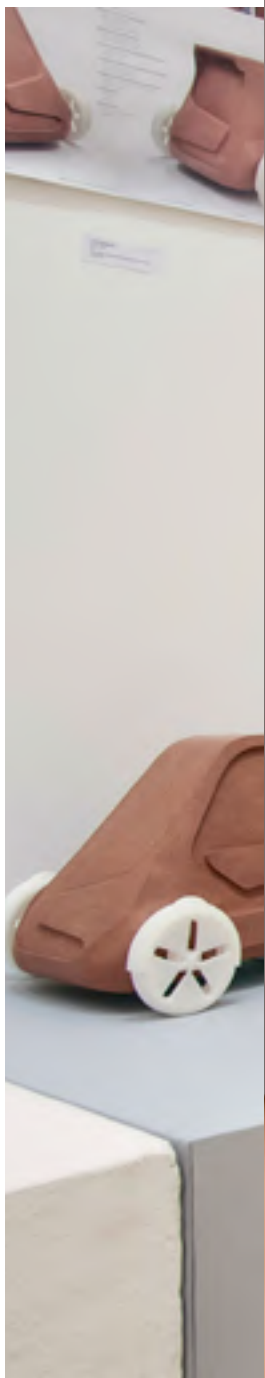
→ [Više informacija](#)

ODSJEK GRAFIČKI DIZAJN

Interdisciplinarni karakter studija na Odsjeku grafički dizajn prepoznaje se u nastavnom programu koji obuhvata različita teorijska, tehničko-tehnološka i stručno-umjetnička područja. Cilj studija je upoznati studente sa temeljnim znanjima i vještinama likovnog izražavanja, oblikovanja u oblastima grafičkog dizajna, odnosno dizajna vizualnih komunikacija, ali i fotografije, multimedije i novih medija, te neophodnim znanjima iz teorije i historije umjetnosti i dizajna, koji pomažu sadržajno kompletiranje studija, te omogućavaju artikulaciju i kontekstualizaciju rada i prakse u području dizajna vizuelnih komunikacija. Rad na razvoju komunikoloških kriterija grafičkog dizajna, te na ispitivanju i optimiziranju grafičkih, digitalnih medija i srodnih disciplina ima za cilj da po završetku studija mladi dizajneri hrabro iskorače u profesionalnu zajednicu. Stoga u toku studija podstičemo veze među sličnim fakultetima i akademijama, suradnje sa pojedincima i grupama iz poslovnog sektora, umjetnosti i medija, te organiziramo i učestvujemo na projektima, natjecanjima, festivalima, radionicama, i izložbama. Studenti stiču kompetencije za rad na oblikovanju životnog i vizualnog okruženja u harmoničnoj ravnoteži kako kroz komercijalne projekte tako i društveno korisne prakse, kao i da odgovore na promjene i izazove novih načina vizualiziranja i komuniciranja ideja kroz različite medije i nove platforme.

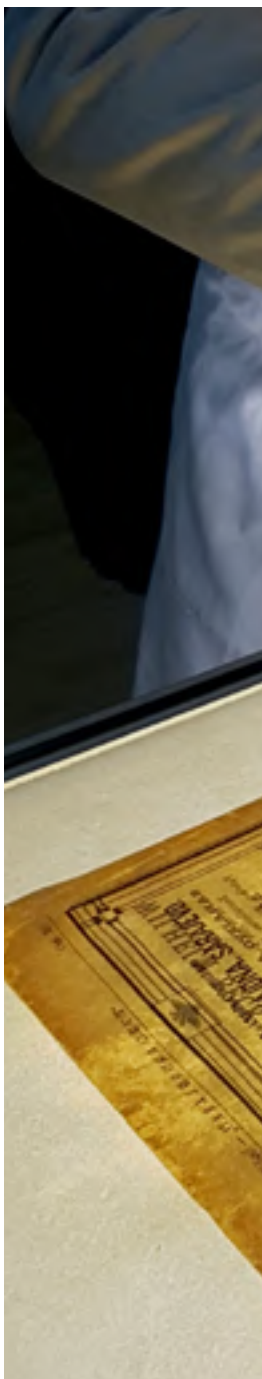
→ [Više informacija](#)

ODSJEK PRODUKT DIZAJN

U okviru studija na Odsjeku produkt dizajn studenti izučavaju univerzalne principe oblikovanja kroz projekte i zadatke različitog karaktera, sa posebnim naglaskom na proces dizajna. Kroz konkretne projekte nastoji se uspostaviti suradnja s industrijom i zanatstvom, pripremajući na taj način studente za samostalnu profesionalnu praksu. Studij Produkt dizajna studentima pruža širok uvid u područje likovnih umjetnosti i kulture dizajna, potičući kreativnost, analitičku i sintetičku sposobnost i razvijanje kritičkog diskursa. Studij potiče individualnost, traženje i razvijanje vlastitog izraza u rasponu od industrijskog proizvoda, imajući u vidu kontekst u kome proizvod nastaje i u kome će biti korišten, do unikatnog proizvoda koji je izraz vlastite umjetničke vizije. Obavezni nastavni predmeti na Odsjeku su: osnove dizajna, industrijsko oblikovanje, unikatno oblikovanje, teorija prostora sa nacrtom geometrijom, teorija prostora, crtanje, tehnologija, tehnološki sistemi, osnove fotografije, modeliranje, ergonomija, informatika, historija umjetnosti, razvoj oblikovanja, marketing, sociologija dizajna, estetika i industrijska estetika. Studij na Odsjeku produkt dizajn istraživačkim radom stimulira kreativni napor studenta 'od analize do sinteze', primjenjujući tehničko-tehnološki razvoj u tržišnom i društveno-kulturnom kontekstu, s ciljem osposobljavanja studenata za rad na različitim projektima iz oblasti produkt dizajna.

→ [Više informacija](#)

INTERDISCIPLINARNI STUDIJ KONZERVACIJA I RESTAURACIJA ALU i PMF

Interdisciplinarni studij Konzervacija i restauracija koncipiran je kao dodiplomski studij u trajanju od tri godine i magistarski specijalistički studij u trajanju od dvije godine. Nastava se realizira na Akademiji likovnih umjetnosti i Prirodno-matematičkom fakultetu Univerziteta u Sarajevu. Cilj studija je da u prve tri godine pruži opće teorijsko i praktično znanje u oblasti konzervacije i restauracije, a da se zatim, u naredne dvije godine, studenti usmjere i specijaliziraju u određenoj konzervatorsko-restauratorskoj oblasti.

Zbog prirode konzervatorsko-restauratorskog posla, koji u sebi sažima umjetnički i zanatski aspekt djelovanja s naučnim radom, studij Konzervacije i restauracije osmišljen je tako da kod studenata razvija i unaprjeđuje potrebne manualne vještine i likovni senzibilitet. Kroz interdisciplinarni studij, studenti stiču znanja iz različitih umjetničkih disciplina, teorije i historije umjetnosti, zaštite kulturne baštine i prirodnih nauka, te razvijaju vještine za samostalno planiranje, koordinaciju i izvođenje konzervatorsko-restauratorskih zahvata.

→ [Više informacija: Prvi ciklus](#)

→ [Više informacija: Drugi ciklus](#)

MASTER STUDIJ - OBLAST FOTOGRAFIJA

Tokom dvosemestralnog master studija iz oblasti Fotografije studenti se pripremaju za definiranje kreativne uloge medija fotografije u savremenoj umjetnosti i kulturi, bilo kao stručnjaci iz ove oblasti (budući pedagozi) i/ili samostalni umjetnici. Studenti imaju mogućnost da izaberu i fokusiraju se na određeno područje fotografskog djelovanja koje je od njihovog posebnog interesa, sa poticajem vlastitog kritičkog mišljenja, kreativnosti i profesionalne izvornosti usmjerene ka otkrivanju i formuliranju vlastitih potencijala. Posredstvom određenih tematskih cjelina i predavanja naglašava se i proširuje baza teorijskih znanja iz oblasti vizuelnih umjetnosti i kulture, kao i raznih aktivnosti čija su osnovna svojstva rada kako analogne, tako i digitalne slike i slikovnih sistema. Proces analize naučenih znanja i operabilnih sposobnosti, posebno u odnosu na savremene tehnologije svjetlosnog bilježenja i digitalnu obradu fotografske slike upotrebom odgovarajućih softverskih programa, te kritički osvrti na vlastito i tuđe kreativno djelovanje, kao i redovne sesije sa definiranim temama, pomažu studentima da razviju individualna gledišta i da sebe i vlastito kreativno djelovanje situiraju unutar većih historijskih, teorijskih i savremenih vizuelnih konteksta. Samostalna izložba likovno definiranog ciklusa na određenu tematsku vrijednost, kao i pisani teorijski rad obilježavaju vrhunac programa studija.

KATEDRA ZA TEORIJU I HISTORIJU UMJETNOSTI

Katedra za teoriju i historiju umjetnosti organizira nastavu predmeta historijsko-teorijskog sadržaja zahvaljujući kojima se ostvaruje cjelovitost nastavno-obrazovnog procesa područja vizuelnih (likovnih) umjetnosti. Skupina teorijskih predmeta ima za cilj da studentima svih odsjeka i oba studijska ciklusa Akademije pokaže i približi genezu stvaranja i poimanja umjetničkog djela i djelovanja od najstarijih vremena pa sve do aktualnog, suvremenog trenutka. Dio programa teorijskih predmeta obuhvata nastavno-pedagoške zadatke obrazovnih funkcija likovnih umjetnosti, a značajno mjesto zauzimaju i teorijski predmeti važni za razvoj kritičke i analitičke misli u oblastima vizuelnih umjetnosti i dizajna.

KATEDRA ZA FOTOGRAFIJU I MULTIMEDIJU

Katedra za fotografiju i multimediju djeluje u sklopu Odsjeka grafički dizajn. Predmeti iz oblasti fotografije i multimedije, kao redovni i izborni predmeti, zastupljeni su na svim studijskim programima prvog i drugog ciklusa studija.

SLIJEDI UPUTE I UPIŠI SE

ZA PRVI CIKLUS – DODIPLOMSKI STUDIJ

Na prijemnom ispitu kandidati ostvaruju bodove po osnovu postignutih rezultata u izradi sljedećih zadataka:

- Kandidati svih odsjeka rade pismeni rad iz oblasti Historija umjetnosti.
- Kandidati za pojedine odsjeke rade zadatke iz sljedećih disciplina:

Nastavnički odsjek

- Crtanje portreta
- Crtanje figure
- Slikanje mrtve prirode
- Slobodna kompozicija

Odsjek kiparstvo

- Crtanje portreta
- Crtanje figure
- Slobodna kompozicija
- Modeliranje portreta

Odsjek grafički dizajn

- Crtanje portreta
- Crtanje mrtve prirode
- Slobodna kompozicija
- Grafičke komunikacije

Odsjek slikarstvo

- Crtanje portreta
- Crtanje figure
- Slikanje mrtve prirode
- Slobodna kompozicija

Odsjek grafika

- Crtanje portreta
- Crtanje figure
- Predložak za jednu od tehnika
- Slobodna kompozicija (pero crtež)

Odsjek produkt dizajn

- 3D model na zadatu temu
- Analiza predmeta – redizajn i usmeno obrazloženje rada
- Crtanje figure/portreta
- Crtanje kompozicije

Interdisciplinarni studij Konzervacija i restauracija ALU i PMF

Rangiranje kandidata vrši se u zavisnosti od broja bodova koje kandidat osvoji na osnovu:

- općeg uspjeha,
- uspjeha iz maternjeg jezika i pojedinih predmeta značajnih za ovaj studij,
- rezultata ostvarenih na takmičenjima iz predmeta relevantnih za ovaj studij
- “posebno priznanje ministra obrazovanja i nauke”, a za učenike iz drugih kantona sa prosjekom 5,0.

Bliži kriteriji i mjerila za bodovanje utvrđuju se tekstom Konkursa.

ZA DRUGI CIKLUS – MAGISTARSKI STUDIJ

Pravo učešća na konkurs za drugi ciklus – magistarski studij na ALU pod jednakim uslovima imaju državljani Bosne i Hercegovine i strani državljani sa završenim prvim ciklusom – dodiplomskim studijem Akademije likovnih umjetnosti ili srodnog fakulteta (koji se vrednuje sa najmanje 240 ECTS studijskih bodova) kao i kandidati koji su završili studij po predbolonjskim nastavnim planovima i programima u BiH, kao i kandidati koji su prvi ciklus – dodiplomski studij, odnosno predbolonjski studij završili izvan BiH, a za koje je nakon postupka nostrifikacije odnosno ekvivalencije utvrđeno da imaju završeno adekvatno obrazovanje za nastavak školovanja.

Prijemni ispit obavlja komisija koju imenuje Vijeće ALU, a sastoji se od ocjene priloženih radova (mape), vrednovanja rezultata prethodnog ciklusa studija (prosjek ocjena) i razgovora sa kandidatom (koji podrazumijeva obrazloženje predložene teme individualnog istraživačkog rada).

03

BUDI STRANAC JEDAN SEMESTAR

Nastavnici, saradnici i studenti Akademije likovnih umjetnosti sudjeluju u različitim programima međunarodne suradnje Univerziteta u Sarajevu. Putem programa mobilnosti i razmjene, studenti osim što imaju priliku da stiču nova iskustva i ostvaruju kontakte sa svojim kolegama iz drugih zemalja, imaju i mogućnost da budu dijelom nastavnog procesa na stranim univerzitetima. Na sličan način, studenti sa drugih univerziteta, kroz programe razmjene i bilateralnih sporazuma, dolaze da studiraju kod nas i svake godine broj gostujućih studenata, nastavnika i profesora se povećava. Ovakav tip suradnje i aktivnosti od neprocjenjive je važnosti u razvoju svakog pojedinca i akademske zajednice.

Programi mobilnosti u kojima učestvuje ALU su:

ALU također ima
bilateralne sporazume
sa sljedećim institucijama:

POLJSKA

Krakow
Jan Matejko Academy
of Fine Arts
www.asp.krakow.pl/

SLOVENIJA

Ljubljana
University of Ljubljana
<https://www.uni-lj.si/>

ŠPANIJA

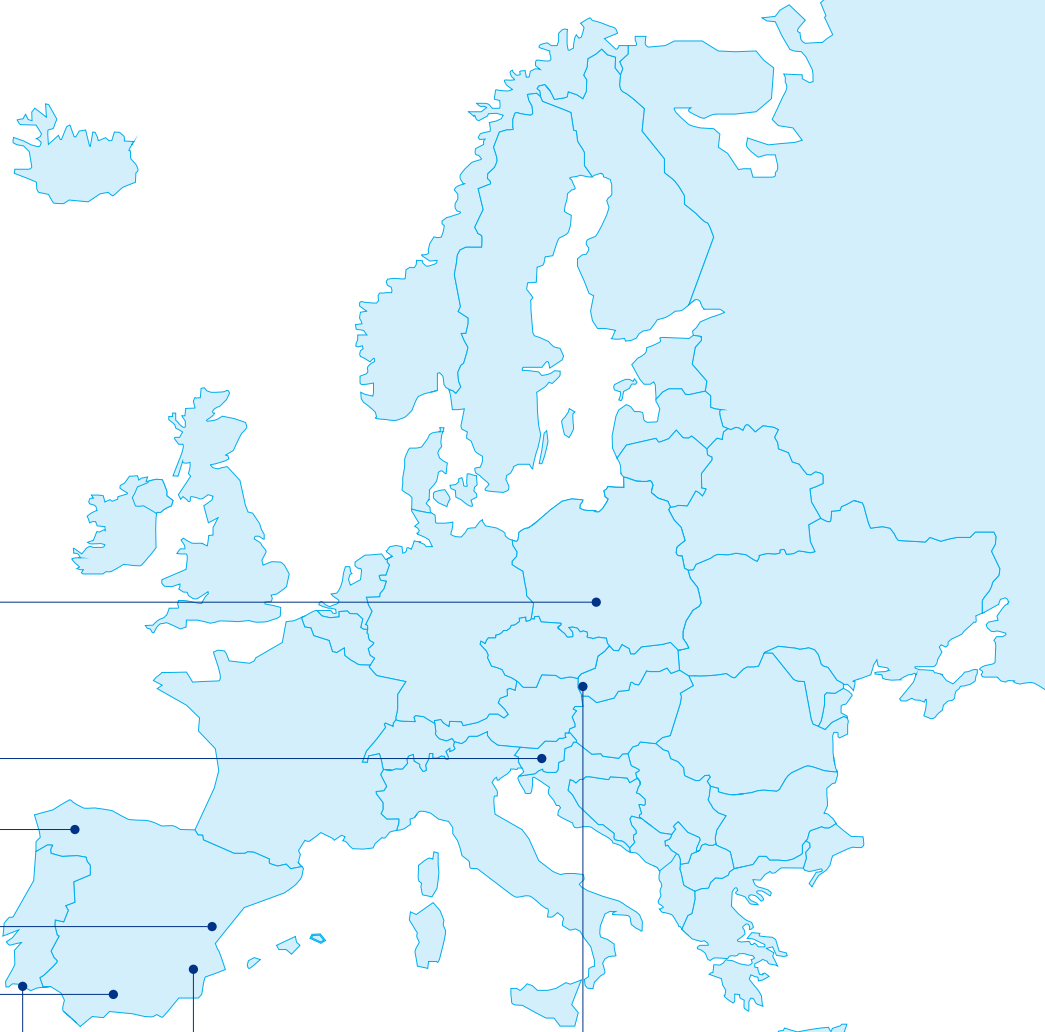
Lugo
CArtes

ŠPANIJA

Castelló
Escola d'Art i Superior
de Disseny de Castelló
<http://www.easdcastello.org/>

ŠPANIJA

Granada
Faculty of Fine Arts /
University of Granada
<https://bellasartes.ugr.es/>

SLOVAČKA

Bratislava
Academy of Fine Arts and Design - AFAD
<https://www.vsvu.sk/en/>

ŠPANIJA

Murcia
Escuela Superior de Diseno Region de Murcia
<http://www.esdregiondemurcia.es/index.php/erasmus-english>

PORTUGAL

Lisabon
Faculty of Fine Arts and Design / University of Lisbon
www.ulisboa.pt

UMJETNIČKO - ISTRAŽIVAČKI RAD ALU

U duhu dugoročnog razvijanja i njegovanja kolegijalnih i suradničkih odnosa, u oktobru 2012. godine, povodom obilježavanja 40 godina od osnivanja ALU, potpisani su sporazumi o saradnji sa 12 umjetničkih akademija iz države i regije. Ovaj sporazum predstavlja osnovu za definiranje i razvijanje specifičnih programa s područja umjetničke, nastavne, naučne i istraživačke djelatnosti, poput zajedničkog učešća i predavljanja na međunarodnim umjetničkim i naučno-istraživačkim projektima; promicanja mobilnosti nastavnika i studenata; realizacije zajedničkih izložbi, simpozija, seminara, umjetničkih radionica, publikacija; uzajamne pomoći u edukaciji studenata i profesionalnom razvoju nastavnog osoblja.

Pored regionalne saradnje, ALU je u proteklih pola stoljeća svoga postojanja izgradila značajne veze sa međunarodnim partnerima, drugim akterima poput predstavnika privrede i industrije, i diplomatskim predstavništvima u Bosni i Hercegovini, čime je potvrdila svoju vodeću ulogu ne samo u polju visokoškolskog obrazovanja u vizuelnim umjetnostima i dizajnu već i u uspostavljanju veza sa potencijalnim tržištem rada za njene studente. Učešće na brojnim međunarodnim izložbama, festivalima, sajmovima, zatim osvojene nagrade, djelovanje u javnom i kulturnom životu u BiH i šire dokaz su da znanja, vještine i kompetencije stečene na ALU bivšim studentima nude mogućnost usavršavanja u oblastima poput multimedije, digitalne umjetnosti, interaktivne umjetnosti, osavremenjenih likovno-pedagoških trendova, vizuelnih komunikacija i dizajna kao i drugih oblasti iz srodnih domena.

BIBLIOTEKA

Biblioteka Akademije likovnih umjetnosti u Sarajevu raspolaže sa 8.200 naslova stručne literature, velikim brojem recentnih kataloga, časopisa i publikacija iz oblasti savremene umjetnosti i dizajna, kao i arhivom svih odbranijenih magistarskih i master radova, te dva doktorata iz oblasti umjetnosti. U biblioteci se nalaze kompjuteri sa pristupom internetu, dostupni studentima za rad i istraživanje.

→ 04

POKAŽI IZVRSNOST I BUDI NAGRAĐEN

Jedan od najznačajnijih događaja u životu Akademije, kojim početkom mjeseca oktobra obilježavamo godišnjicu njenog osnivanja, jeste izložba najboljih studentskih radova za Dan ALU. Izložba predstavlja izvrsnu priliku da se predstave i sagledaju rezultati zajedničkog rada nastavnika i studenata te da se šira javnost upozna sa budućim akterima/nosiocima kulturne, umjetničke, obrazovne i proizvodne djelatnosti.

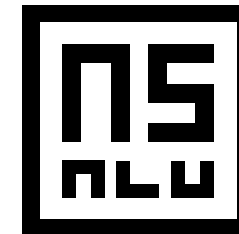
U sklopu godišnje izložbe za Dan ALU na kojoj sudjeluju najbolji studenti predloženi od strane svojih odsjeka dodjeljuje se i nagrada za najbolji studentski rad 'Alija Kučukalić', utemeljena 1997. godine, a nazvana u spomen istaknutom bosanskohercegovačkom umjetniku, kulturnom djelatniku i profesoru na Odsjeku kiparstvo, Aliji Kučukaliću koji je tragično preminuo 1992. godine.

Dugogodišnja partnerska suradnja sa Raiffeisen bankom pruža mogućnost najboljim studentima, nominiranim za nagradu, da realiziraju samostalnu izložbu u centralnoj poslovnicu banke uz novčani podsticaj za daljnji umjetnički i istraživački rad.

Ko zna, možda upravo tvoj rad bude nagrađen, zvuči moguće, zar ne?

ASOCIJACIJA STUDENATA ALU (ASALU)

Studentska asocijacija Akademije likovnih umjetnosti u Sarajevu osnovana je u septembru 2018. godine. Asocijaciju čine predsjednik, potpredsjednik i predstavnici svih odsjeka (Nastavnički odsjek, Slikarstvo, Grafika, Kiparstvo, Grafički dizajn, Produkt dizajn) kao i predstavnici Interdisciplinarnog studija Konzervacija i restauracija, broj članova se po potrebi proširuje. Cilj ASALU je kontinuirano zalaganje za dobrobit studenata i ostvarivanje njihovih prava. Također, budući da je Asocijacija dio organizacionog sistema na ALU, pored podrške i pomoći studentima, nudi i ispomoc menadžmentu, profesorima i članovima

Vijeća ALU. Studentska asocijacija se prvenstveno zalaže za razvoj i afirmaciju obrazovanja, umjetničkog i kulturnog djelovanja. Studentima naše Akademije neophodna je platforma za prezentiranje njihovog talenta, truda i rada. Samim tim Asocijacija radi na kreiranju prostora koji omogućuju organiziranje studentskih izložbi, zajedničkih putovanja i posjeta značajnim i relevantnim umjetničkim

manifestacijama i institucijama u širem europskom kontekstu. ASALU se može pohvaliti mnogobrojnim autorskim projektima, kao i suradničkim projektima s drugim fakultetima i organizacijama kako u Bosni i Hercegovini, tako i u regiji i šire.

Esej - nije problem. Esej je forma pisanog zadatka koji student piše više puta tokom studiranja. Obavezan je i na prijemnom ispitu, a piše se na jednu od tema iz historije umjetnosti i opće kulture. Na drugoj godini shvatite da je esej, zapravo, ono u šta su mutirale sve definicije.

Inspiracija - je ideja koja se pokazala kao dobra. To je osnovni pokretač kao i glavni sastojak svakog umjetničkog djela i djelovanja. Ne možete je kontrolirati, ali je pokatkad trebate isprovocirati.

Ideja - (za)misao koja je početak, a često i kraj svega. Dolazi nenajavljeno, spontano i bez kucanja. Ideja ima raznih, ali često se ipak svode na one dobre i loše.

Klasa - nije društveni stalež. Klasa podrazumijeva 'razred', odnosno veći ili manji broj studenata u jednoj grupi, ali također može značiti i 'učionicu' (radionicu) specijaliziranu za određenu umjetničku oblast/odsjek ili predmet.

Konsultacije - su obavezne. Konsultacije i korekture su oblik komunikacije studenta i profesora na principu individualne nastave. Na ALU se takva vrsta nastave odvija svakodnevno.

Maketa - je model, ali ne ovaj što ga u nastavku predstavljamo. Maketa je vrsta modela. Ona je umanjeni prikaz nekog projekta, a daje informacije o materijalima, međuodnosima, konstrukciji i svemu što trebamo znati o objektu koji ta maketa prezentira.

Kašnjenje na nastavu

- opravdanja za kašnjenja su razna. No, opravdanja vam neće biti potrebna jer nećete imati želju napustiti Akademiju.

Medij - nije TV. Ovdje se misli na discipline likovne umjetnosti, ali može i podrazumijevati materijal u kojem se neka vježba ili rad izvodi.

Model - nije top, ali je super. Svaka likovna akademija ima modela, odnosno više njih. Modeli su angažirani na predmetima crtanja, slikanja, vajanja ili tamo gdje je u postavci potrebna ljudska figura, odjevena ili naga.

Persiranje - je poželjno.

Persiranje je uobičajan način komuniciranja na visokoškolskim ustanovama, kako u odnosu student-profesor, tako i u komunikaciji sa službenicima studentske i pravne službe, te osobljem od dekanata, biblioteke do portirnice.

Silabus - nije balkanska verzija 'double-deckera'. Silabus je svojevrsni plan i program kojim je detaljno opisan svaki predmet. Njime se student informiše o svim vježbama i zadacima, ciljevima i ishodima predmeta koji studira ili bira za izbornu nastavu.

Skripta - studentska tableta za spavanje.

Talenat - razlika između onoga što si uspio da postigneš radom i onoga što si želio da postigneš radom.

Mentor - je potreban. Mentor je profesor s kojim najviše surađuješ. Za vrijeme studija možeš imati i više mentora, to je čak i poželjno.

Olovka - pravilno je reći i grafitna olovka. Olovka je nezamjenjiva u crtežu, znate one sitne predmete koji imaju neprolaznu vrijednost, neki sentimentalni duh, bez obzira na tehnološki razvoj koji donosi mnogo praktičnije zamjene.

Postavka - ono što je postavljeno ispred studenta/umjetnika da ga na likovni način interpretira (realizira, nacrti, naslika, izvaja) u određenom zadatku. Postavka može biti: mrtva priroda, portret, figura odnosno cijeli čovjek ili grupa njih.

Rod (gender) - gramatička terminologija korištenja muškog ili ženskog roda za pojmove u aktima Univerziteta u Sarajevu i ALU uključuje oba roda.

Skica - je prva faza svakog rada. Ona je crtež bez precizno urađenih detalja, ugrubo opisana ideja koja se naknadno doraduje. Po ili prema skici se izvode ozbiljnije studije i zadaci, odnosno radovi u različitim tehnikama.

Studentska kafa - stavi manje vode da bude jača.

Tehnika - nije bijela. Tehnika (likovne tehnike) je objedinjeni naziv za različite načine izvedbe nekog djela, kao i za različite upotrebne materijale koje umjetnik koristi u svom kreativnom djelovanju.

Ram - fizička granica koja razdvaja realno od imaginarnog, no da li je to doista tako?

Semestar - polugodište za punoljetne.

ŽARGON ALU

Kompozicija - nije muzička. Kompozicija podrazumijeva međuodnos različitih elemenata u jednom određenom formatu. Kompozicija ima raznih i veoma su bitan element u građenju likovnog djela. Slobodna kompozicija je mogućnost kreativnijeg izražavanja u odnosu na ono što je u zadanoj postavci.

Kozlić - nije mladunče koze. Kozlić je drvena klupa namijenjena za sjedenje tokom crtanja ili slikanja. Iako nije dvosjed, na njemu ima dovoljno mjesta i za umjetnika i za njegovo djelo. Drugi stalak za realizaciju umjetničkog rada je štafelaj za kojeg znaju svi koji planiraju upis na ALU.

Mapa - nije svijeta. Mapa je zbir radova, odnosno vježbi, koju student ima tokom cijelog studija. Ima ih za više predmeta kao i za više realiziranih ciklusa. Mapa je obavezan prilog u materijalu za prijemni ispit na ALU, a varira od odsjeka do odsjeka na koji se aplicira, odnosno na koji se kandidat prijavljuje.

Idejni koncept: Savjet Galerije ALU

Urednice: Anja Bogojević i Amila Handžić Ferović

Grafički dizajn: Amer Mržljak

Fotografije: Nastavnici, suradnici i studenti ALU

Izdavač: Akademija likovnih umjetnosti u Sarajevu, 2022.

© Copyright Akademija likovnih umjetnosti u Sarajevu

→ www.alu.unsa.ba/

